

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ สวนแสงธรรม พุทธมณฑลสาย ๓ กรุงเทพมหานคร

เมื่อค่ำวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ธรรมมีหรือไม่มี

ไปวันนี้ไม่ต้องเทศน์อะไรละ ไปสะดวกสบาย สะดวกสบายตายอะไรคนจะไป สลบอยู่นุ่น เวลาพูดนี้เข้มข้นทั้งสองแห่งด้วย พอขึ้นไปปั๊บๆ ก็เอาเลย หมุนจี๊ๆ ไปเรื่อย ๆ ก็นับว่าแน่นแรงพอแล้ว พักที่สองยิ่งไปกว่านั้นอีก พูดไม่ใช่เล่น พูดทั้งสองแห่งก็ รู้สึกว่าเข้มข้นนะ เข้มข้นทั้งสองแห่ง แห่งแรกยังสู้แห่งสุดท้ายไม่ได้ สุดท้ายรู้สึกเข้มข้น เข้าไปอีก นึกว่าเทศน์วันที่หนึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว วันที่สองก็กลับเลยรอไม่ได้ วันที่สาม พักวันหนึ่ง พอวันที่สี่ก็ออกเดินทางไปร้อยเอ็ด นุ่นไม่ใช่เล่นนะ ไปวัดท่านศรี วัดป่ากุง ท่านมีลูกศิษย์ลูกหามากทั้งฝ่ายพระฝ่ายฆราวาส ท่านประกาศให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาของท่านทราบ ทั้งพระทั้งฆราวาสมารวมกันทำบุญวันเกิด แล้วเกี่ยวกับเรื่องผ้าป่า ท่านถือเอาวันเกิดท่านเป็นต้นเหตุ แล้วก็มีการทอดผ้าป่าวันเกิด

วัดนั้นก็มัสตว์เยอะ พวกกวาง พวกสัตว์ทุกประเภทมีอยู่ทั่วไปในวัดนั้นก็ดี พวกกวางก็มีหลายตัว หมู นกยูงนี้มาก มีสัตว์หลายประเภทอยู่นั้น มีกำแพง ป่าไม่ค่อยมี มันโล่ง ต้นไม้ก็ไม่ค่อยใบสดเขียวอะไรนัก ป่าจึงไม่ค่อยทึบ ก็ไม่เหมาะเท่าไรนักกับสัตว์จำนวนมาก ให้มีป่าโล่งบ้างทึบบ้างเหมาะ อย่างวัดป่าบ้านตาด เหมาะกับพวกกระรอก กระแต ตลอดพวกไก่ป่า เขาอยู่ได้หมดเขาชอบอย่างนั้น อย่างนกยูงมันก็ชอบโล่งๆ เขาอยู่ทางทิศใต้ ศาลาที่เราอยู่นั้นนานๆ จะมาที่หนึ่ง ที่เขาอยู่เป็นประจำอยู่ทางทิศใต้ นะ ทิศใต้ทางนี้มีนกยูงตั้ง ๑๐ กว่าตัวเวลานี้ มันเชื่องเสียด้วยนะ ไม่สนใจกับคนเลย

เขามาทางเราเนี่ย เขาจะมาเป็นผู้งๆ เขาอยู่ทางนั้นจะเป็นผู้งหรือเปล่านั้นไม่ทราบ เวลาเขามาทางกุฎิเรา เขาจะมาเป็นผู้งเลย ๗ ตัว มาหากินเฉยนะ เราเดินจงกรมนี้เขาก็มาของเขา เขาเฉย ตัวไหนจะผ่านไปตรงไหนเขาก็ผ่านของเขาไป เราก็ดู ไร่ สูท่าไม้อาจหาญนักละ พูดกับเขา เขาเฉยนะ ไปเรื่อย ไม่สนใจกับเราเลย เหมือนไม่เห็นเรา คือความเชื่องของเขา ไม่ว่าจะมาที่ไหน ถ้าเขาจะไปที่ไหนเขาจะใช้แบบเดียวกันหมด คนจะมากน้อยเพียงไร เขาจะไม่สนใจ เขาจะไปของเขาเรื่อย เชื่องมาก ไก่ยังไม่เชื่องเท่าเขา

แต่ก่อนนกยูงมากจริง ๆ คือสมัยที่ป่ายังเป็นปกติ แต่ยังมีที่สมัยเราเที่ยวกรรมฐานเรียกว่าป่าร้อยเปอร์เซ็นต์เลย ไม่บ่กไม่บัง บ้านคนไม่ค่อยมี ไปทั้งวันนี้ไม่เจอบ้านก็มี ฟังซิ เป็นดงล้วนๆ ป่าล้วนๆ ไปเลย ทางนี้พอหลวมตัว มันเป็นทางเป็นด่านไป สัตว์เลยไม่รู้จักกลัวคน คือไม่มีใครไปรบกวนเขา แต่ก่อนคนไม่มากหนึ่ง แล้วบ้านผู้บ้านคนไม่มี มีแต่ป่าเป็นทำเลของสัตว์ทั้งหมด นับแต่ข้างลงมา พวกช้าง พวก

กระทิง วัวแดง พวกควาง พวกหมู สัตว์ประเภทต่างๆ เต็มอยู่ในนั้นหมดเลย เรียกว่า เป็นป่าของเขา เพราะแต่ก่อนถนนหนทางไม่มี คนก็ไม่มี การซื้อขายก็ไม่มี สัตว์อยู่เต็ม ป่าเต็มรก

เขาหากินเลียบๆ บ้านเขาก็ออ เพราะเขาไม่มีการซื้อการขายอะไร หากินใส่ ปากใส่ท้องวันหนึ่งๆ พอ สัตว์จึงเต็มป่าเต็มรก จากนั้นแล้วที่นี้ค่อยเปลี่ยนแปลง รด เริ่มมี แต่ก่อนไม่มีรถนะ อย่าไปถามถึงเลยเรื่องรถ อย่าว่าจะถามถึงเลย คิดก็ไม่คิดถึง มัน ก็มันไม่มีรถจะให้คิดอะไร ไปที่ไหนก็บุกป่าไปเรื่อย สมัยที่เราอยู่ยังดินะเรียกว่าเป็น สมัยสุดท้ายก็ได้ หลังจากนั้นมาแล้วเราก็มาสร้างวัดป่าบ้านตาด เป็นป่าเป็นดงรกชัฏ สัก ๑๐ ปีถึงจะได้เห็นคนผ่านเข้าผ่านออกแถวๆ นั้น นี่เป็นทำเลแล้วจะเริ่มแล้วนะ ต่อไปก็เอาละเริ่มละป่า

เรามาสร้างวัดแล้วเรียกว่า การเที่ยวกรรมฐานของเราอย่างแต่ก่อน จะว่าหยุดไป ก็ไม่ได้ เพราะพระเณรเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็อยู่เป็นที่พื้นฐาน ไปก็เป็นบางกาล ไม่ไปเสีย จริงๆ เหมือนแต่ก่อน ตั้งแต่นั้นมาละที่นี้ป่าก็หมดๆ ในวัดป่าบ้านตาดนั้นมีทุกประเภท สัตว์ ไปสร้างวัดที่แรก เพราะดงนี้ตลอดถึงภูเขาเป็นดงใหญ่ต่อกันหมดเลย มีครบหมด พวกช้าง พวกเสือ กระทิง วัวแดง หมูป่า มีทุกประเภทของสัตว์ เหมือนกันกับทางดงศรี ชมภู ดงภูสิงห์ ภูวาว ภูลังกา อันนี้มันต่อกันทางนครพนม เขตนครพนม เขตหนองคาย เขตสกลนคร เข้ามาแล้วเขตอุดรก็ชนกับอะไรที่บ้านดุง เป็นดงใหญ่ทั้งนั้นนะ แถวนี้อันนี้ไม่มี บ้านผู้บ้านคน ไปทั้งวันก็ไม่เจอบ้าน ไปอย่างสะดวกสบาย บ้านคนไม่ค่อยมี แล้วแต่ ก่อนใช้ป่าชุกด้วย เข้าไปนี่อยู่ไม่ได้ ผู้ตายก็ตาย ผู้ไม่ตายก็วิ่งกลับบ้าน ครั้นต่อมาเนี่ย มันก็มีมาก คนไม่ตายมันก็หาที่ เลยหมดเลย

สมัยก่อนที่เราอยู่นั้นได้เห็นได้ชมป่าเต็มหูเต็มตา นกยูงนี่อยู่ข้างบน กลางวี กลางวันไม่ค่อยพบมันนะ ส่วนมากถ้าพบก็มีแต่มันเห็นเรา แล้วมันวิ่งไปก่อนแล้ว เรา ไม่เคยเห็นมันก่อนละมีแต่มันเห็นเราก่อน มันตาดินกยูง มันวิ่งผ่านหน้าไป เอ้า นกยูง ที่เห็นไม่มากนักนะ ไม่เหมือนกลางคืน เวลากลางคืนมันเหมือนกับไก่ขันยามนั้นแหละ พอตัวหนึ่งขึ้นขึ้นตัวหนึ่งก็ขึ้นๆ เต็มไปหมดเลย อันนี้เราอยู่ภูเขาอยู่ในถ้ำ มันร้องอยู่ ข้างบน เขาเรียกว่านกยูงขันยาม ตัวนั้นก็ร้องตัวนี้ก็ร้อง ภูเขาแถวนี้มีแต่นกยูงร้อง ทั่วไปหมดเลย

นกยูงมากจริงๆ แต่กลางวีกลางวันไม่เจอมัน เจอก็เจอตัวสองตัว แต่กลางคืน เสียงมันร้องลั่นไปหมดเลย อยู่ที่ไหนก็มีพวกสัตว์ป่าเต็มไปหมด การภาวนาก็ สะดวกสบาย ไม่เจออะไรเรื่องคน เจออะไรก็เราไม่ได้บิณฑบาต เขาก็ไม่มา เราไปเราก็ไป หาที่อย่างนั้นด้วย ที่ไหนคนชุมๆ เราไม่ได้ตำหนิติเตียนเขานะ คือว่ามันภาวนาไม่ดี ถ้า

ไปที่ไหนเราไปพักนอกบ้านนี่เขาออกมาหา โอ๊ย บ้านนี่ไม่เป็นท่า คือคนจะมากวน
เข้าใจไหม พูดตรงๆ อย่างนี้แหละ ภาษาธรรม ถ้าคนมาเกี่ยวข้องการภาวนามันก็ไม่ดี
เพราะฉะนั้นเราจึงต้องไปหาเอาตามใจชอบของเรา ตามใจชอบก็ไปหาแต่คนอยู่ในป่า

ในภูเขาเรามองไปเห็นนี้ อย่าว่าไม่มีบ้านคนนะ มี สามหลังคาเรือนสี่หลังคา
เรือนอยู่ห่างๆ กันมีจนได้ นั่นละเราไปอาศัยเขาอย่างนั้น ทีนี้เวลาเราไม่บิณฑบาตเขาก็
ไม่ได้ออกมา เห็นแต่เราคนเดียวคนนี่ไม่เห็น กี่วันก็ไม่เห็น เป็นอย่างนั้นนะ เขาก็ไม่ใช่
ผู้สนใจกับบรรดากับธรรม เขาเป็นคนป่า หากินไปตามเรื่องของเขา เราชอบสถานที่
เช่นนั้นเราก็ไปอยู่ของเขาสะดวกสบาย กลางวิกาลกลางวันจะได้พบผู้พบคน ไม่พบ ทั้งวัน
ก็ไม่พบ ตลอดเลย เพราะบ้านก็เป็นบ้านเล็ก ๆ เขาก็ไปหาอยู่หากินของเขา บ้านกับเรา
ก็อยู่ห่างกัน บ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ สี่หลังห้าหลังพออาศัยเขาเท่านั้น

นั่นเห็นใหม่การฝึกกรรมตนเอง จะไปเห็นแก่ความรำคาญความรวยตายเลย การ
ภาวนาไม่ถึงไหน เพราะฉะนั้นจึงว่าเดินผ่านไปนี่ พอถึงเวลาพัก มันค่ำแล้วพักข้างบ้าน
เขานี่ถ้าเขาออกมาหา คือธรรมดาถ้าเขาไม่เกี่ยวข้องกับเราก็คงไม่ค่อยออกมา อันนี้เขา
ออกมาหาเลย แสดงว่าเขาจะมีความสนใจ แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ บ้านเช่นนั้นไม่อยู่
ก็บอกว่าจะไปนั่นไปนี่ไปเสีย ไม่อยู่ ไปอยู่ที่ไหนมันก็สงัดหมด ไม่มีคำว่ากลางวัน
กลางคืน สงัดตลอด เกี่ยวกับผู้กับคนนี่ไม่ได้เจอใคร เพราะอยู่ในป่าในเขาล้วนๆ ไป
เลย

ไม่ฉันก็วันนั้นละไม่เจอคนเลย มีแต่เราคนเดียวอยู่อย่างนั้น ใจเราเองก็ไม่เคย
สนใจจะพูดจะคุยกับใคร ต่างคนต่างไม่สนใจกัน เขาก็ไม่สนใจกับเรา เราก็คงไม่สนใจกับ
เขา มีแต่น้ำเอาน้ำมาไว้เท่านั้นพอ ข้าวอดได้แต่น้ำไม่อด ไม่เคยอดน้ำ เวลาเราไม่ฉัน
ข้าวแล้วฉันน้ำก็ได้มาก ถ้าฉันข้าวนี้มีเพิ่มน้ำ แล้วอยู่อย่างนั้นตลอด สำหรับเราเองอยู่
อย่างนั้นไปตลอด จึงว่าทุกขุทรมานก็ทรมาน แต่จิตใจมันไม่เคยสนใจกับว่าความทุกขุ
ความทรมาน คือมันมุ่งใส่ธรรมอยู่ตลอดเวลา สงัดเท่าไรยิ่งดี ไม่ยุ่งเหยิงวุ่นวายเท่าไร
ยิ่งดี ๆ อยู่อย่างนั้นนะ ที่จะไปคิดอยากพบผู้คนจะใช้นั้นนี้ ใช้เขาอะไร เราไม่มีอะไรจะ
ใช้ ไม่มีอะไรจะใช้เขา เขามาทำแควให้เล็ก ๆ เท่านั้นพอ พอเสร็จแล้วก็เลิกกันเลย เรา
ก็อยู่อย่างนั้นสบาย

เขาทำแควให้ทำทางจงกรมเท่านั้นพอ เราก็คงเดินจงกรม ทีนี้กลางวิกาลกลางวันเรา
อยากจะไปเที่ยวบนหลังเขา ไปนอนสบายๆ นั่งภาวนาอยู่บนหลังเขาที่มีร่มไม้ชุ่มเย็น
อย่างนั้นเราก็คงไป จะไปไหนก็ไม่เจอคนแหละเพราะไม่มีคน อยู่อย่างนั้นตลอด สติที่ตั้งนี้
จ่อตลอด นั่นละการรักษาใจ ไม่ใช่แฟน ๆ ฟ่าน ๆ คิดทั้งวันทั้งคืนไม่เคยสนใจกับสติตั้ง
เลย โลกเป็นอย่างนั้นนะ โลกจึงเรียกว่าไม่มีธรรม มีแต่กิเลสเต็มหัวใจ คิดออกแ่งใดมุม

โตมีแต่กิเลสหลุดไปลากไป โดยเจ้าตัวไม่รู้ เหมือนซุงทั้งท่อนลากไปไหนก็ไป นี่เป็นนิสัยของโลก เขาไม่มีศาสนา แม้แต่มีศาสนาอยู่ก็ยังไม่ค่อยสนใจและไม่สนใจ นั่นเป็นชั้นๆ อยู่ไปกินไปวันหนึ่งๆ หาหลักหาเกณฑ์ไม่ได้ เมื่อเทียบธรรมะภายในจิตใจซึ่งมีหลักเกณฑ์ภายในใจแล้วดูไปที่ไหนมันจะดูไม่ได้จะว่าอะไร

หลักใจเป็นหลักที่เลิศเลอมากตายใจได้ตลอด อยู่ที่ไหนจะเป็นจะตายอย่างไร หรือเสียจะมากัด กัดก็กัดชิ อันนี้ของเรามาทำลายของเราไม่ได้ จะตายก็มีแต่ร่างกาย เอาไปกินก็ไปกินชิ เขาไม่กินเราถึงวันมันก็จะตาย เนะมันพลิกไปอย่างนั้นเสีย แล้วก็ภาวนาเรื่อย จิตใจเมื่อได้รับการบำรุงรักษาด้วยสติ สตินี้สำคัญมากทีเดียว ไปที่ไหนสติจะต้องติดแน่นๆ ตลอดเวลา ยิ่งไม่มีใครมาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว ยิ่งเป็นเวลาที่เหมาะสมตลอดเลยในการรักษาสติ สติรักษาใจ ใจไม่มีภัย กิเลสจะหลุดจะลากคิดไปโน้นไปนี่สติควบคุมตลอด

คือจิตมันคิดออกโน้นออกนี้ได้แล้วนั้นละมันไปหาพิษหาภัยมา เราดูหัวใจเราก็มันคิดมากวันไหนหนักไปทางไหนๆ นั้นละพิษภัยมันหนักมากไปทางนั้นๆ เวลา กลับมาก็ โหย สะพายอารมณ์มาเต็มหัวใจ ตอนนอนก็มาคิดมาปรุงบางรายนอนไม่หลับ เป็นอย่างนั้นทั่วโลก เพราะไม่มีที่ยึดที่เกาะ เราจะไปตำหนิเขาไม่ได้นะ เพราะเขาไม่รู้ศาสนาเป็นยังงไรธรรมเป็นยังงไร เขาก็อยู่ตามประสาของเขา แต่ให้ชื่อกันว่าเป็นมนุษย์เท่านั้นเอง ความเป็นก็เป็นมนุษย์แต่ชื่อ แต่ความรู้สึกแห่งความเคลื่อนไหวของมนุษย์กับสัตว์ไม่เห็นมีอะไรผิดแปลกกัน ถ้าไม่มีดีและชั่ว บาปบุญเสียอย่างเดียว มันก็ไม่ผิดอะไรกับสัตว์

ทีนี้เวลาคิดถึงเรื่องความเป็นความตายกลัวกันตัวสั่น ไม่อยากตายกัน ต้องคิดหาเรื่องราวอื่นๆ มากลบไว้ๆ ให้ใจเพลินไปกับอารมณ์เหล่านั้น ถ้าคิดเรื่องตาย มันกลัวตายมันเกิดความทุกข์ ไปคิดเรื่องอื่นเอามากลบเสียดีกว่า นั่นเป็นอย่างนั้น นี่คือจิตไม่มีหลักเลย เป็นประเภทของสัตว์ล้วนๆ ในชื่อว่ามีมนุษย์เราทั่วโลกดินแดน อย่าไปตำหนิใคร นี่เราพูดให้ฟังเป็นภาษาธรรมที่ได้ปฏิบัติพิจารณามาตั้งแต่เริ่มแรกที่จิตไม่มีที่เกาะที่ยึด ตั้งแต่เป็นเด็กมาเป็นฆราวาสย้อนหลังพิจารณาไปเรื่อยๆ คิดถึงความตายกลัว กลัวมากนะ ทั้งๆ ที่มีศาสนาอยู่นะ วัตวาอวาสก็มี พระท่านมาบิณฑบาตก็เห็นแต่จิตใจมันแว็บไปหาพระสักครูเดียว จากนั้นมันไปโลกไหนทวีปไหนก็ไม่รู้ทั้งวัน จิตไม่มีธรรมเป็นอย่างนั้น

จนกระทั่งถึงวาระที่จะบวช มันถึงได้ง่าย เราจึงได้ไม่ลืม เราได้บวชนี้เพราะน้ำตาของพ่อร่วงลงให้เห็นต่อหน้าต่อตา พ่อก็ไม่เคยชม พ่อกับแม่ไม่เคยชมลูกตัวเอง ใครจะดียังงไม่ชมมีแต่กดไว้ตลอด นี่ประเพณีโบราณถ้าใครไปยกยอปอปั้นลูกจะดี

อย่างนั้นอย่างนี้ เขาไม่ยอมอมงดูหน้า เป็นอย่างนั้น หมั่นไส้ ต้องมีกตเอาไว้ๆ ถ่อมไว้เสมอ อันนี้ประเพณีของเราที่มีธรรมในใจ ไม่อยากออกเนื้อออกตัวโอ้อวดอย่างนั้นอย่างนี้ซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสที่ชอบยกยอมาก เข้าใจไหม ทุกวันนี้มันมีแต่ยกยอ ไปตามถนนหนทางเขียนไว้ที่ตรงไหนมีแต่ยกยอทั้งนั้น บ้านก็ เอ้า ถ้าบ้านไหนราคายังถูกกว่านี้อีกจะคืนเงินให้ อวด มีแต่อวดทั้งนั้น โอ๊ยพวกบ้า มันสนุกอ่านดูเรื่องของกิเลสกับธรรมเทียบกัน ธรรมเป็นเสือซ่อนเล็บ ไม่ให้เห็นเล็บนะเสือ ไปไหนไม่ค่อยเห็นเล็บเสือ แต่กิเลสนี้เหมือนหมา ไปที่ไหนได้ยินเสียงเล็บมัน ผับๆๆ เป็นอย่างนั้น

นี่เราพูดถึงเรื่องกิเลสเหมือนเล็บเสืออยากอวดกำไปเรื่อย ๆ ให้เขาขอเราอีกแต่เรื่องธรรมไม่ยอม เก็บตลอด แม้แต่มีเงินก็เก็บกันตลอด ไม่มีใครรู้ว่าใครมีเงินสงวนกันมาก แต่มันก็รู้กันลับๆ ลึกๆ นั่นแหละ การจัดการจ่ายแต่ก่อนก็ไม่เหมือนทุกวันนี้ ทุกวันนี้มันอยากจ่ายตั้งแต่ยังไม่ไต่มา เป็นอย่างนั้นนะ แต่ก่อนไม่จ่ายง่าย ๆ เงินทองข้าวของหามาเท่าไรเก็บหอมรอมริบไว้เรียบร้อยๆ เป็นอย่างนั้น

จิตใจมันเดินไปตามโลกตามสงสาร แต่บทเวลาจะได้บวชก็กำลังกินข้าวกันเป็นวงลุกหลายคน เงียบๆ นะ พ่อพูดขึ้นอย่างลอยๆ เลย เพราะเคยบอก เคยขอให้เราบวชหลายหนแล้ว พ่อขอก็ขอแล้วนะ ขอให้เราบวชหลายหนแต่เราไม่เคยตอบ คือถ้าไม่ตอบแล้วก็แน่ใจไม่ได้เลย ถ้าตอบแล้วแน่เลย อะไรก็ตามถ้าลงได้ลั่นคำไหนแล้วเป็นอย่างนั้น นี่เป็นมาแต่ภราวาส อันนี้ขอให้บวชเท่าไรเราก็ไม่เคยตอบ เราเฉย จนวาระสุดท้าย ได้เห็นน้ำตาพ่อร่วงลง โอ้ ไม่ลืมนะ ทุกคำที่พ่อพูดออกมา เอ้อ ลูกกูก็มีหลายคน ลูกหญิงลูกชายมีหลายคน แต่เหล่านั้กูไม่ได้สนใจกับมันแหละ ไ้บวชนี่ ขึ้นละที่นี้คือยกขึ้นเพื่อจะทุ้ม เรากี่รู้

ไ้บวชนี่แหละว่างั้น ไ้บวชนี่ถ้าลงมันได้ว่าจะไรทำอะไรแล้ว การงานทั้งหลายนี้กูสู้มันไม่ได้ มันเก่งกว่ากู ยกขึ้นเพื่อจะทุ้มนะ ทุกอย่างมันเก่งกว่ากูไ้บวชนี่ แต่...ขึ้นแล้ว เวลากูขอให้มันบวชนี่ ูมันตันหมดเลย มันไม่มีหุมีอะไร ถ้าไ้บวชนี่มันบวชให้กูไม่ได้แล้ว กูตายลงไปแล้วนี่จมนรกไม่มีใครลากกูขึ้นจากรกนะ ถ้าไ้บวชนี่ลากกูขึ้นไม่ได้ พ่อว่างั้น น้ำตาร่วง โธ สะเทือนแรงนะ มองไปเห็นน้ำตาพ่อร่วง พอน้ำตาพ่อร่วงแม่มองมาเห็นพ่อ น้ำตาร่วงแม่ก็ร่วง ลูกปั๊บปั๊บออกเลยนะ กินข้าวยังไม่อิ่มแหละ นั้นละที่นี้ได้ข้อคิดแล้ว คิดทั้งวันเลย

สามวัน ตัดสินใจมัดเจ้าของเข้าโดยลำดับลำดับ ประมวลถึงเรื่องหน้าที่การงานทุกสิ่งทุกอย่าง โลกเขาทำได้ เราทำได้ อะไรๆ เขาทำได้ แต่การบวชนี้เขาบวชกันทั่วโลกดินแดนทั่วประเทศไทย บวชได้ๆ เราทำไม่บวชไม่ได้ เป็นเพราะอะไร ตรงนี้ละนะอย่างอื่นเขาทำได้เราทำได้ ไม่เห็นแปลกประหลาด แต่บวชได้เราทำไม่ถึงบวช

ไม่ได้ การบวชก็ไม่ได้ไปติดคุกติดตะราง บวชก็มีคนนับถือสื่อนหน้า บวชเพื่อเสาะแสวงหาบุญหากุศล ไม่ใช่เป็นความเสียหายอะไร ไม่ใช่ติดคุกติดตะราง ทำไมจึงบวชไม่ได้ พระที่ท่านบวช ท่านบวชไปแล้วท่านสึกออกมาก็สึกได้ บวชได้สึกได้ แล้วบางองค์เป็นสมภารวัดจนกระทั่งตายกับผ้าเหลืองท่านยังทนอยู่ได้

การบวชของเรานี้ก็ไม่เห็นพ่อแม่บังคับบัญชากฎเกณฑ์เวล่ำเวลา ให้บวชให้สักเวลาใด แล้วทำไมถึงบวชไม่ได้ มัดเข้าๆ แล้วก็มาย้อนถึงกาลนี้เห็นคุณนะ พ่อแม่เลี้ยงเรามาถึงขนาดนี้ ขอเพียงเท่านั้นไม่ได้ โลกเขาก็บวชให้พ่อแม่ให้แม่เขาทั่วๆ ไปลูกของเขาทั้งหลาย แต่เรานี้ทำไมจึงขอไม่ได้ พ่อขอมาหลายหนแล้วนะ มัดเข้าๆ คือจะเอาจริงๆ มีแต่มัดทำเตียวไม่ให้ตื่นได้เลย สามวัน ตกลงใจ เอาละยังงี้ต้องบวช แน่ใจแล้วก็มาหาแม่ ธรรมดาลูกมักสนิทกับแม่มากกว่าสนิทกับพ่อนะ เราก็นิทกับแม่มากกว่า จนเป็นหนุ่มแล้วก็สนิทกับแม่ตลอด แต่มันยังมีท่าเราไม่ลืมนะ มีท่าชูแม่แปลกอยู่นะ

พอตกลงใจเรียบร้อยแล้วที่นี้จะบวชละ มาหาแม่ เอ้อ ที่ว่าการบวชนั้นที่นี้จะบวชให้ละ แต่บวชแล้วอยากสึกเมื่อไรก็สึกได้ ใครมาห้ามว่าบวชเท่านั้นปีเท่านั้นเดือนไม่บวช นี่ชูแม่นะ แม่ฉลาดกว่าลูกชิที่นี่ แม่ก็สาธุเลย ไม่ลืมนะ เอ้อ สาธุ ลูกไปบวชอุปัชฌาย์บวชอยู่ในโบสถ์ อุปัชฌาย์ท่านบวชแล้วอุปัชฌาย์ยังไม่กลับ พระอันดับทั้งหลายกับคนไปบวชลูกมีจำนวนมากน้อยยังไม่กลับ ลูกจะมาสึกต่อหน้าต่อตาคนมากๆ แม่ก็ไม่ว่า แม่อยากเห็นผ้าเหลืองในเวลาลูกบวชแม่ก็พอใจแล้ว มันบ้าตัวไหนจะไปสึกได้เข้าใจไหม จะไปสึกต่อหน้าคนมากๆ แม่รู้ ฉลาดกว่าเรา ตกลงติดปัญหาแม่จึงต้องบวช นั้นละเรื่องราวมัน

แต่เวลาบวชนี้ง่ายมากนะ มีแปลกอยู่อันหนึ่ง อะไรไม่มีขัดข้องเลยเชียว ไม่มีขัดข้อง พ่อเนี่ยแหล่เป็นน้ำมันเลย น้ำมันหล่อลื่น พอได้ยินว่ามันจะบวชให้แล้ว โอ้ย พ่อเนี่ยพอใจ เพราะเชื่อคำของเรา ถ้างลได้ลั่นคำไหน นี่เราถึงต้องได้พิจารณาว่า เรื่องความสัตย์ความจริงนี้ เราไปอ่านอรรถธรรมทั้งหลายมาแล้ว ย้อนไปข้างหลังๆ เจ้าของถึงมารู้ อ้อ เรานี้มีความสัตย์ความจริงมาแต่เป็นขรवास อะไรก็ตามถ้างลได้ลั่นคำยังงี้แล้วต้องเป็นอย่างนั้น เป็นนิสัยอย่างนั้นมาดั้งเดิม ที่นี้เวลาอ่านธรรมะนี้ท่านมีความสัตย์ความจริงยังงี้ๆ มาเทียบ เรายอมรับ อ้อ นี่มีมาดั้งเดิม ดั้งนั้นถึงได้บวช เรื่องราวมัน

บวชก็ง่าย ง่ายมาตลอดนะแปลกอยู่ ตั้งแต่บวชมาจนกระทั่งปานนี้ ไม่เคยได้ไปขัดไปข้องทะเลาะเบาะแว้งกับพระองค์ใด ที่ไหนๆ เกิดเรื่องเกิดราวอะไรไม่เคยมีราบรื่นเรื่อยมา เทียวก็ทั่วประเทศไทย ลำบากไหนๆ เข้านอกออกในได้ทั้งนั้น ก็แสดงว่าราบรื่นหรือไม่มีการขัดข้องทะเลาะเบาะแว้งกับที่ไหนๆ ท่านเหมือนเรา เราเหมือน

ท่าน สนทนกันไปธรรมดา ต่างคนต่างมีศีลเสมอกัน อยู่กันเป็นผาสุกเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ จึงเรียกว่าราบรื่นเรื่อยมา เราก็ไม่เคยปรากฏ พอมาบวชแล้วที่นี้ก็เอาละ นั่นละคำสัตย์คำจริงนี้ก็ดีอันหนึ่ง

เรื่องศีลเรื่องธรรมนี้เอาจริงเอาจังมากที่สุดทีเดียว ระมัดระวังรักษาเรื่อย ๆ จึงได้มาโดนเอาที่เพื่อนมันมาพูดเล่น เพื่อนก็เกิดปีเดียวกัน แต่มันบวชก่อนเรา มันบวชแต่เป็นเณรไอนั้น เพื่อนกันนั้นแหละมันบวชเป็นเณร พอเรามาบวชแล้วมันเป็นพระก่อนเรา เลยพรรษาแก่กว่าเรา ครั้นบวชแล้วก็ได้ออกาสมีเพื่อนฝูงไปด้วยกัน ๒-๓ องค์ ขึ้นไปกุฏิ พระองค์นี้แหละ มีลักษณะตลกนะ เขามีตลก อดหัวเราะไม่ได้เวลามันตลก มันไม่ค่อยหัวเราะนะเวลามันตลก มีลักษณะซึ่งซังตังตังจริงจังด้วยนะทั้ง ๆ ที่มันตลก

พอขึ้นไปเราก็ไปนั่ง เห็นคนนั้นสูบคนนี้สูบบุหรี่ เราก็เอาบุหรี่มาสูบ บุหรี่อยู่นั้นมาสูบ นี่มันขบขันนะ พระไปด้วยกันก็สูบบุหรี่ คนนั้นก็สูบคนนี้ก็สูบ ไอ้เราก็สูบ เออ ไอ้พระใหม่ี่ พูดอย่างซึ่งซังตังตังนะ ไม่เป็นลักษณะตลก ความจริงพูดตลก พูดหยอกเล่นนั่นเอง แต่ไม่มีกิริยา เออ ไอ้พระบวชใหม่ี่นะ มันรู้ภาษาอะไรหรือเปล่านั้นไม่รู้ นะ เห็นสูบบุหรี่ควันโขมงไปหมดเลย ไม่ทราบมันได้พินทุอิชฐานหรือเปล่านั้นสูบบุหรี่นี่นะ พูดแล้วเฉย เอ้า เราก็จริงจังเรานึกว่าเราผิดละซี เราก็ไม่ได้้อิชฐานหรือพินทุจริง ๆ ก็สูบเลย ใคร ๆ ก็สูบเหมือนกันเพราะมันไม่มีในพระวินัยเรื่องอันนั้น มันปั่นขึ้นมาตลกเฉย ๆ บักห่านี่เราอยากว่าอย่างนั้น

ที่นี้เราก็ถาม เอ้า สูบบุหรี่อย่างนี้ก็ต้องพินทุอิชฐานหรือ อู๋ย ขนาดนี้ยังไม่รู้อีกหรือ ยิ่งจี้เข้ามาอีก โถ มันเป็นอาบัติมาที่วันแล้วนี่นะ เราก็ยิ่งร้อนเลยละที่นี้ ร้อนจริง ๆ นะเรา เพราะนึกว่าเป็นจริงเป็นจัง มันไม่ได้จริง มันพูดตลก แล้วคำพินทุอิชฐานว่าไถละ นี่ขนาดนี้มันยังไม่ได้เลย มันหาบาปมาสักที่วันมาแล้ว มีชู้ด้วย เราก็ยิ่งร้อนละที่นี้ บทเวลาพูด มันยากอะไร บทเวลาพูดนี้เขาพูดภาษาอีสานนะ พูดหยอกเล่นกัน คำพินทุอิชฐานว่าไถละ มันจะยากอะไร มันขี้เกียจมันไม่สนใจเรียนเฉย ๆ นี่ว่างั้น บทเวลาจะขึ้น อิมัง ควันถมตัง อิชฐามิ อิมังก็คือว่า ควันถมตัง ควันถมจมุ๊กนี่ เข้าใจไหม อิชฐามิ ควันบุหรี มันถมจมุ๊กขึ้นไป เข้าใจไหม เเท่านี้ก็ได้ โอ้ย เราอยากเอาค้อนฟาด มันโมโห บทเวลาออกมามันพูดเล่นมันไม่ได้จริงจัง มันตายแล้วเดี๋ยวนี้ มันพูดตลกดี

แล้วก็บวชสะดวกเรื่อยมาจนกระทั่งปานนี้ ก็นับว่าดีอยู่ ไม่มีอะไรขัดข้องเรื่อยมาเลย เวลาบวชทางด้านธรรมะไม่ขัดข้อง ลื่นไปเลย จึงได้ออกมาปฏิบัติ ที่นี้พอเราปฏิบัติดังที่เคยพูดแล้ว พอหยุดการเรียนเราก็เข้าป่าเลย ที่ได้เห็นป่าทุกแห่งทุกหน เพราะเราเสาะแสวงหาแต่ป่าแต่เขา ที่ไหนถ้ำไหน ๆ สะดวกสบาย มีเพื่อนฝูงมาเล่าให้ฟังที่ไหน

บ้าง เสาะหาเรื่อยไป ปฏิบัติบำเพ็ญตลอดเลย เวลาอ่านอรรถอ่านธรรมตำรับตำราท่าน พุดถึงเรื่องมรรคผลนิพพาน ใจซึ่งๆ นะ พออ่านไปเรายังไม่รู้เรื่องรู้อะไร เรียนไปก็ดู ไปๆ ทีแรกอยากไปสวรรค์ ต่อไปอยากไปพรหมโลก ครั้นอ่านไปๆ อยู่ อันนี้ยังจะ กลับมาเกิดอีก ไปนิพพานดีกว่า จิตมันซึ่งเข้าไปๆ

เวลาเรียนแล้วก็มีข้อข้องใจอยู่อันหนึ่งที่ว่า หากว่าเราหยุดการเรียนออกปฏิบัติ ล้วนๆ เพื่อมรรคผลนิพพานจริงๆ แล้ว เพื่อว่ามรรคผลนิพพานไม่มีมันจะไม่เสียกำลัง วิชาไปเปล่าๆ เหนอ เราก็กึ่งหาผู้ที่จะเป็นหลักเป็นเกณฑ์ จึงได้ถึงหลวงปู่มัน พอไปถึง ท่าน ท่านใส่เปรี้ยวๆ ถึงใจเลย ตั้งแต่บัดนั้นมาเรื่องความพากความเพียรจึงไม่เคยย่อ หย่อนเลย เราคิดย้อนหลังดู เราประกอบความเพียรมานี้เราลดหย่อนอ่อนข้อ ตรงไหนๆ เป็นที่น่าตำหนิติเตียนตนเองเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับท่านอ้อตรงไหน ปรากฏ ไม่มีเลย เพราะอำนาจแห่งความมุ่งมั่นในธรรมอันสูงสุดนั้น มันแข็งแกร่งเลย ละ อันนี้แหละจึงให้ความอ่อนแออ่อนแอไม่ได้เลย เร่งเรื่อย ๆ

เวลาปฏิบัติไปอรรถธรรมก็เป็นไปตามเหตุละซี เหตุเด็ดเดี่ยวขนาดไหน ผลก็ ปรากฏขึ้นมาเป็นที่พอใจๆ เรื่อยๆ ชยับเรื่อยละ อยู่แต่ในป่าในเขาๆ ไปแต่คนเดียวๆ ลำคัญตรงที่เราไปคนเดียว พ่อแม่ครูอาจารย์มันถามไปกับใคร ไม่สมควรให้ไปท่าน ไม่ให้ไปนะ แม้แต่ ๒ องค์ท่านยังว่า ไม่สมควรไม่ให้ไปก็มี แต่กับเราท่านไม่เคย ไม่ เคยมีการคัดค้าน มีแต่ เอ้อ ขึ้นทันทีเลย เราไม่ลืมนะ เอ้า ท่านมหาไปองค์เดียวนะ ใคร ไปยุ่งท่านไม่ได้นะ แล้วชี้ไปตามข้างๆ ก็อยู่กุฏิท่าน ให้ไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งกับ ท่านนะ อย่างนี้ทุกครั้ง

หลวงปู่มันไม่เคยที่จะขัดข้องในการไปองค์เดียวของเราเลย ไม่มี มีแต่เอาเลย นะ ไปอย่างนั้น บางที่ท่านก็พุดหยอกเล่นบ้าง ทั้งๆ ที่ท่านก็เห็น เราลงมาหาท่านแต่ละ ครั้งนี้ มันมีแต่หนังห่อกระดูกลงมา ทั้งๆ ที่หนุ่มๆ นะ เพราะการฝึกกรรมมาก ท่านก็ เห็นอยู่แล้วหนังห่อกระดูกลงมา ทีนี้เวลาท่านจะพุด ท่านก็พุดเล่นบ้างมีนะ เอานะ ท่าน มหาให้ไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ครั้นเสร็จแล้วว่า เอาดีๆ นะ ท่านพุดเล่น เอ้า เอาดีๆ นะ ดีหรือไม่ดีก็รอดตายมาทุกครั้งท่านก็รู้อยู่ ว่าเอาดีๆ นะท่านว่า เราก็ก่อนลืมนะ ท่านพุดหยอกเล่นเฉยๆ ท่านรู้ว่าเอาจริงเอาจังทุกอย่าง

นี่ละการปฏิบัติ และมีครูอาจารย์เป็นหลักที่แน่วแน่ต่อจิตใจของเรา ตายใจเลย หลวงปู่มันเทศน์ไม่มีเคลื่อนคลาด เป็นกำลังใจเต็มเหนี่ยวๆ เพราะฉะนั้นความ พากเพียรมันจึงไม่อ่อน ความเชื่อในมรรคในผลเต็มภูมิเลย ท่านถอดออกมาจากนี้ๆ มากี่ใส่เปรี้ยวๆ หือ ท่านมาหามรรคผลนิพพานเหอ นั้น ขึ้น ต้นไม้ภูเขาไม่ใช่มรรคผล นิพพาน ไม่ใช่กิเลส ดินฟ้าอากาศไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไล่ไปทั่วแดน

โลกธาตุ ไม่มีอะไรเป็นกิเลสตัณหา เป็นมรรคผลนิพพาน กิเลสมีอยู่ที่ใจนี้เท่านั้น มรรคผลนิพพานมีอยู่ที่ใจนี้เท่านั้น ไม่นอกเหนือจากใจเลย นอกนั้นไม่มี ไม่มีอะไร ความหมาย กิเลสอยู่ที่ใจธรรมะอยู่ที่ใจ เอ้า เร่งลงตรงนี้ให้ดี

ท่านสอนทางด้านจิตตภาวนาคือความสงบ ท่านสอนเรื่องความสงบเพราะเรากียังไม่สงบ จิตใจของเราไปหาท่านตอนนั้นกำลังเจริญแล้วเลื่อมๆ ท่านสอนเต็มเหนี่ยวเลย แล้วตอนท้ายท่านก็มานุโลมหรืออะไรลักษณะนั้น คือท่านให้เร่งทางด้านจิตตภาวนา ท่านอย่ากังวล เวลาพูดนะ ท่านมหาก็นับว่าเรียนมาพอสมควรถึงขั้นเป็นมหาแต่อย่าว่าผมประมาทธรรมพระพุทธรเจ้านะ เวลานี้ตำราที่ท่านเรียนมา ปริยัติที่ท่านเรียนมานั้นยังไม่เกิดประโยชน์ ขอให้ท่านยกบูชาไว้เสียก่อน ให้ท่านเร่งทางด้านจิตใจด้วยจิตตภาวนาล้วนๆ

อย่าไปกังวลกับวิชาที่ท่านเรียนมามากน้อย มันจะมากละมาเคล้า มาเตะมาถีบ มายันกัน จะไม่เกิดผลประโยชน์ในการภาวนาเท่าที่ควร ให้ปล่อยเสียก่อน เรียนมามากน้อยเราก็เรียนมาแล้วอย่าไปกังวล ให้หมุนจิตลงสู่ความสงบ เราไม่ลืมนะ ยังไงจะสงบได้เท่าไรยังเป็นการดี เอาตรงนี้นะ อย่าไปคิดเรื่องเรียนมามากน้อย เราเรียนมาแล้วมันจะไปไหน ท่านว่าอย่างนั้น เวลานี้ต้องการความสงบของใจ แต่เวลาจิตที่จะวิ่งออกสู่ปริยัติ อันนี้เอาไว้ไม่อยู่ ตอนนี้อย่าให้อยู่ในความสงบเสียก่อน เมื่อถึงขั้นมันออกรับกันแล้ว ปริยัติกับปฏิบัตินี้จะเอาไว้ไม่อยู่จะวิ่งประสานกัน เราไม่ลืมนะ

เราก็เอาอย่างนั้นจริงๆ เพราะเราเป็นคนดับเดียว ท่านว่ายังไงมันก็ลงอย่างนั้นไม่ยุ่งเลย กับปริยัติมามากน้อยไม่ไปสนใจ นี่ภาคปฏิบัติ ทีนี้เวลามันรู้ขึ้นมาทางนี้ พอก้าวออกทางด้านปัญญา โอ๊ย เป็นอย่างว่าจริงๆ ออกทางด้านปัญญานี้วิ่งถึงปริยัติประสานกันๆ เอาไว้ไม่อยู่ จะอยู่ยังไงมันฟุ้งๆ ของมันอยู่อย่างนั้น นั่น ท่านพูดอะไร ถูกหมดเลย นั่นละเร่งใหญ่ตลอดเวลาเลย

ที่ทุกข์มากจริงๆ ก็เป็นเวลา ๙ ปีละเรา ทุกข์มากจริงๆ ยอมรับว่าทุกข์ ทุกข์มากแล้วไปแต่องค์เดียวๆ ท่านก็เสริมเสียด้วย เราก็เป็นนิสัยอย่างนี้ด้วย ถ้าไป ๒ องค์ก็เป็นน้ำไหลบ่า มันหากเกรงออกเกรงใจกันอยู่โดยหลักธรรมชาตินั้นแหละ ถ้าไป ๒ องค์สมมุติว่าเราอดอาหารแล้วท่านก็จะอดตาม แนะ มันก็ต้องเกรงใจ เอ้ นี่ท่านอดนี่อดเพราะเราอดนะ ถ้าท่านไม่อดก็จะดูยังไง ท่านก็ต้องอดตาม แนะ มันคิดแล้วนะ ถ้าไปคนเดียวเราจะฉันทก็ได้ไม่ฉันทก็ได้ ป้าช้อยู่กับเราคนเดียว ไม่มีน้ำไหลบ่าห้วงองค์นั้น องค์นี้ นี่ละที่เราชอบอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นเวลาไปถึงว่าจากนี้ไปบ้านนั้นๆ เดินจากนี้ไปนั้นๆ ที่จะว่าขาดความพากเพียรไม่มี เดินจงกรมไปตลอด นั้น ไปคนเดียวเป็นอย่างนั้น ไปถึงแล้วก็ไปถึง

แล้ว ที่ว่าขาดความเพียรเพราะวันนี้เดินทางทั้งวันแล้วไม่ได้ทำความเพียร ไม่มี ไปอยู่ที่ไหนมันก็เป็นความเพียรตลอด ของบุคคลผู้เดียวซึ่งมีความรู้สึกตัวอยู่ตลอดด้วยสติ นั่นนี่ละจิตใจเมื่อได้พยายามรักษาอยู่ตลอดก็ปลอดภัยๆ มีความสงบเย็นเข้ามาเรื่อยๆ สติปัญญาเสริมกันเข้า ล้อมเข้าๆ หนาแน่นขึ้นๆ มันก็แสดงความสว่างไสว นอกจากสงบแล้วเป็นความสว่างไสวขึ้นมา

แต่ก่อนเราไม่เคยเห็นความสว่างไสว ความแปลกประหลาดจะอยู่ที่ตรงไหน มันอยู่ที่ตรงกลางอกนั่นะ ใจเรื่องเรียนนั้นอยู่บนสมอง เวลาเราเรียนมากๆ จำมากๆ นี่สมองที่อหฺมตนะ จนกระทั่งได้หยุดเสียก่อน เราจะพยายามจำเท่าไร มันไม่ยอมจำ สมองที่อหฺมต แสดงว่าเวลาเรียนนี้มันทำงานบนสมอง แต่เวลาภาวนานี้ไม่มี สงบมากน้อยอยู่ที่ตรงนี้ๆ จนกระทั่งมีความสว่างไสวแพรวพราวขนาดไหนอยู่ตรงนี้ๆ ไม่ขึ้นเลย นี่มันจึงชัดเจน

ที่นี้จิตเมื่อได้รับการบำรุงรักษาตลอด มันก็มีความสว่างขึ้นมา มันก็รู้ความแปลกประหลาด เอ้อ มันอยู่ที่ใจ นะะ โลกกว้างแสนกว้างไม่มีที่ไหนเป็นจุดที่เด่น มีใจนี่เท่านั้น มาเด่นอยู่ที่ตรงนี้ๆ อะไรๆ เขาก็มีของเขา เขาไม่เห็นมีความหมายอะไร ให้ความหมายก็คือใจไปหมายนั้นหมายนี้ ที่นี้ใจไม่หมายสิ่งใดก็มาตั้งเป็นตัวของตัวเองเด่นชัดอยู่ที่ตรงนี้ๆ เท่านั้นละ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ จากนั้นก็ขึ้นเรื่อยๆ มันสว่างไสวขนาดไหนก็เคยพูดให้ฟังแล้ว ถึงขั้นมันสว่างมันสว่างจริงๆ นี่นะ ร่างกายของเรา เรามองเห็นมันเห็นเป็นรางๆ นะ แต่ใจเท่านั้นพุ่งออกมา มันทะลุไปหมดเลย ว่างไปหมดเลย เพราะฉะนั้นถึงได้อัจฉริยะตัวเองซิ โอ้โฮ จิตเรานี้ทำไมถึงอัจฉริยะขนาดนี้เชียวนา

พูดถึงเรื่องความสว่างไสว สว่างไสวเหลือประมาณ ว่างไปหมดๆ ร่างกายมีอยู่ มันก็ทะลุ มันเหมือนกับแก้วครอบตะเกียงเจ้าพายุ นั่นละ คือหลอดไฟหรือไส้ตะเกียงเจ้าพายุ นั่นเป็นความสว่าง แล้วมันทะลุแก้วครอบออกมาได้หมดเลย ที่นี้จิตเวลามันสว่างมันทะลุออกมาได้หมด มองไปที่ไหนมันมีเป็นรางๆ อำนาจแห่งความรู้ความสว่างไสวนี้มันมีกำลังมากมันทะลุไปหมดเลย ถึงขนาดที่ว่า โอ้โฮจิตเรานี้ทำไมถึงได้สว่างไสวเอานักหนา ถึงอัจฉริยะเอานักหนา อัจฉริยะตัวเอง มันก็เป็นอยู่ตรงนี้ไม่ได้เป็นอยู่ข้างบน มันเห็นชัดๆ อย่างนี้ อยู่ที่ไหนมันก็รื่นเริงบันเทิงอยู่กับอันเดียวกันเท่านั้น ไม่ได้อยู่กับอะไรโลกธาตุนี่ อยู่กับอันนี้

ความทุกข์เวลามันทุกข์มันก็มาทุกข์อยู่ที่ใจ ปีบหัวใจเรา เวลาทุกข์เหล่านั้นจางไป ความสุขที่เกิดขึ้นจากธรรมที่เราศึกษาได้มากน้อย มันก็กระจ่างขึ้นที่นี้ เเด่นขึ้นที่นี้ ความสุขก็เด่นขึ้นที่ใจเช่นเดียวกับความทุกข์เด่นขึ้นที่ใจของผู้ที่ยังไม่มีการอบรม เป็นอย่างนั้นนะ เเด่นขึ้นๆ จนกระทั่งอัจฉริยะตัวเอง จากนั้นแล้วมันก็ยังละเอียดเข้าไปๆ

ทางนี้ก็หมุนตามเข้าไปเรื่อยๆ อะไรก็หมดๆ ถ้าว่าง มันวางเสียหมดเลย โลกธาตุนี้
 ทั้งๆ ที่ยังมีกิเลสอยู่ณะมันยังว่างไปหมดเลย แต่ตัวในยังไม่ว่าง นั่น คือจิตนี้ยังยึด
 ตัวเองอยู่ มันไม่ว่างตรงนี้ แต่ไม่รู้ว่ามันไม่ว่าง เหมือนคนที่เข้าไปในห้อง ห้องนี้ว่างนะ
 ห้องนี้โล่งนะ พอเดินเข้าไปแล้วยืน ห้องนี้โล่งหมดจริงๆ แต่ลืมตัวเองที่ไปยืนขวางห้อง
 อยู่ในกลางห้องนั้น

มันไม่ว่างคือผู้นี้ไปยืนขวางห้อง ถ้าอยากให้ห้องว่าง ออกมาซิเข้าใจไหมล่ะ พอ
 ออกมาห้องก็ว่างเต็มที อันนี้ทุกสิ่งทุกอย่างว่างหมด แต่จิตนี้ยังไม่ว่างตัวเอง ยังยึด
 ตัวเองอยู่ อะไรจะว่างก็ตาม แต่ตัวนี้มันไม่ว่างตัวเอง มันก็ไม่ว่าง พอมันย้อนเข้ามา มา
 ชัดตัวนี้เสียว่างไป ขาดสะบั้นไปด้วยกัน แล้วที่นี้ข้างนอกข้างในว่าง เหมือนห้องนี้ไม่มี
 ใครอยู่ ว่างหมด นั่นเห็นไหมล่ะ มันเห็นชัดๆ อย่างนั้นแล้วจะสงสัยอะไร ที่นี้เรียกว่า
 ว่างหมดเลย ไม่มีที่จะสงสัยสนทนเท่าตรงไหนว่ายังมีลึกลับตรงไหน มันวางไปหมดเลย
 โลกธาตุ

นี่ละอำนาจแห่งการปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้
 ชอบอย่างนี้ตลอดมา สดๆ ร้อนๆ อย่างนี้ตลอดมาและจะตลอดไป ถ้ายังมีผู้ปฏิบัติ
 ธรรมจะเป็นธรรมตลอดไป เหมือนกับกิเลสที่มีผู้สนใจทั่วโลกดินแดน มันก็เป็นกิเลส
 ตลอดไป แสดงผลให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายตลอดมาและจะตลอดไปอีก
 เช่นเดียวกัน ที่นี้เมื่อมันไม่มีทั้งสองวัดกันเพราะเราไม่ได้เรียน มันก็ไม่ทราบว่าจะใครจะ
 สอนใครได้ นี่ก็สอนพอให้เข้าใจกันแล้ว กิเลสกับธรรมเกิดอยู่ที่ใจนะ ให้อธิบายนี้ กิเลส
 เกิดที่ใจ ธรรมเกิดที่ใจอยู่ที่ใจด้วยกัน กิเลสแสดงเรื่องของกิเลสไป หนักแน่นไปทาง
 กิเลส กิเลสไปฝ่ายต่ำทราวม ความคิดความเห็นมันก็ตันออกไปทางฝ่ายต่ำทราวมๆ คิด
 อยากได้นั้นอยากได้ คิดโกรธ คิดเคียด คิดแค้น ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหาเป็น
 เรื่องของกิเลส มันก็หมุนของมันไปเรื่องกิเลส แล้วก็ต่ำลงๆ นั่น นี่เรื่องของกิเลส

ที่นี้เรื่องของธรรม เราคิดถึงฝ่ายบุญฝ่ายกุศล จากนั้นคิดถึงการทำเพ็ญตัวเอง
 แล้วก็ยิ่งเด่นขึ้นๆ นี่เป็นฝ่ายธรรม ผลก็ปรากฏขึ้นเป็นความสงบร่มเย็น นี่ธรรมเมื่อเรา
 เสาะแสวงหาธรรม ธรรมจะเกิด เป็นผลให้เราได้รับเป็นความภาคภูมิใจเป็นลำดับลำดับ
 กิเลสมันก็สดๆ ร้อนๆ ถ้าหมุนไปตามมัน มันก็เป็นอย่างนั้นตลอดไป ให้จำเอานะ ใจนี้
 เป็นภาชนะรับได้ทั้งกิเลสและธรรม เวลานี้ธรรมยังไม่มีก็มีแต่กิเลส มันถึงบีบบังคับไฟ
 ใครอยู่ที่ไหนไม่พ้นที่กิเลสจะเหยียบย่ำทำลายตลอดไป เพราะฉะนั้นท่านถึงให้ชำระ

แล้วศาสนาใดที่จะมาสอนว่ากิเลสอยู่ในหัวใจ ให้ชำระซักฟอกออกไม่มี มีพุทธ
 ศาสนาของเราเท่านั้น ถึงว่ายอมเลยเรา พอฟาดอันนี้กระจายออกจากใจหมดแล้ว ไม่มี
 อะไรเข้ามาบีบบังคับไฟ หมด นี่ก็เพราะโอวาทคำสอนพระพุทธเจ้าตรัสไว้แล้วด้วยสวาก

ชาติธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว พระองค์ดำเนินมาชอบแล้วเป็นศาสดาเอกมาสอนโลก ก็เป็นธรรมอันเอก ผู้ปฏิบัติตามที่ตักตวงเอามรรคผลนิพพานขึ้นมาตลอดไปเลย พวกกันจำเอา มีเท่านั้นละ เราจะไปหาศาสนาไหน อย่าไปให้เสียเวล่ำเวลา แม่นยำ เราเอาตัวของเรา ออกยื่นเลยนะ เรื่องความมืดบอดมาแต่ก่อนก็เคยเล่าให้ฟัง มันก็เหมือนโลกทั่วๆ ไป เวลาชำระเข้าไปเรื่อยๆ มันก็ค่อยเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยจิตดวงนี้

คือสิ่งหุ้มห่อปกปิดกำบัง ถูกชำระแล้วมันก็ค่อยเปลี่ยนตัวไปค่อยจางไปๆ ความสว่างผ่าเผยของอรรถของธรรมที่เราบำเพ็ญอยู่ ก็ค่อยสอดแทรกแสงสว่างขึ้นมา อันเหล่านี้ก็ค่อยจางไปๆ ฟาดเสียจนกระทั่งโล่งหมดโลกธาตุ อย่างที่ท่านพูด. สุธัญญโต โลกก็ อเวกขสสุ สดๆ ร้อนๆ นะ ท่านสอนพระโมฆราช ใครก็มีกิเลสเหมือนพระโมฆราช กิเลสเป็นเครื่องปิดบังทำให้โลกมืดบอด ก็คือหัวใจนั้นแหละมืดบอด ท่านจึงสอนดูก่อนโมฆราช เธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสุญเปล่า ถอนอัตตานุทิฏฐิ ความเป็นก่อนเป็นกอบเป็นกำ ว่าเราว่าของเรานั้นออก แล้วจะพึงข้ามพ้นพญามัจจุราชเสียได้ พญามัจจุราชจะตามไม่ทันผู้พิจารณาโลกเป็นของว่างเปล่าอย่างนี้ นี่ แปลออก

นี่ท่านสอนพระโมฆราชที่ถูกกิเลสปิดไม่ให้โล่งว่าง ให้โลกมืดมืดปิดตา เปิดกิเลสออกแล้ว พระโมฆราชก็ว่างเลย ฟุ้งเลย เอ้า กิเลสก็แบบเดียวกัน เราก็เท่ากับพระโมฆราชด้วยกันทั้งนั้น สอนออกมาที่นี้ ทำอย่างนี้แล้วเป็นแบบเดียวกัน จะผิดกันไปไหน จำไปหมดเลย ท่านว่า สุธัญญโต โลกก็ โล่งว่าง ต้นไม้ ภูเขา ไม่ปฏิเสธ ว่าว่างแล้ว เขาจะไม่มี หัวใจเราว่างต่างหากสิ่งที่มันนั้นเขาไม่รู้ความหมายของเขาวามีหรือไม่มี แต่ผู้นี้เป็นผู้ไปให้ความหมายตีชัดต่างๆ ตำนานิตีเตยนเขา พอผู้นี้ได้รู้แล้ว ทุกๆ อย่าง รอบคอบชอบซิดไปหมดแล้วก็ว่างจริงๆ เสียด้วย เห็นอยู่ ธรรมชาตินี้มันว่างไปหมดจะไหว้ว่าไง สิ่งไหนก็มีๆ ซี่ มันไม่ได้มาปิดความว่างในหัวใจได้ ว่างตลอดเวลาทั้งๆ ที่ ต้นไม้ภูเขาที่อยู่อย่างนั้นแหละ จิตดวงนี้ก็ว่างตลอดเวลา นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้า

เราก็อิงจวนตายเข้ามาๆ สอนถึงเด็ดเผ็ดร้อนเข้าไปเรื่อยๆ ไม่งั้นจะตายกองกัน อยู่ที่นี่นะ นี่ละความหวังใจ โลกที่มันจะตายกองกันอยู่ที่นี่ การดูการดำการลากการเข็น จะหนักขนาดไหนถึงถลอกปอกเปิกแต่เจ็บนิดเดียว ไม่ได้เจ็บมากเหมือนไปจมนอยู่ในรอกนะ จมในรอกก็ก๊วกก็ก๊ลป่ทุกซั่มมากไหม ลากกันขึ้นมาขึ้นเพียงถลอกปอกเปิก โอ๊ย ท่านดูนะ ว่าช่างหัวมัน ลากมันขึ้นจากหล่มลึก มันเจ็บบ้างก็ช่างหัวมันซี่ไซ้ไหม มันไม่เหมือนตกรอกนี่นะ แน่ะ เราเอาอย่างนั้น เข้าใจ พวกกันจำเอานะ

โอ๊ย มันทุเรศจริงๆ เราก็ไม่เคยเป็นจิตดวงนี้ นี่ละเห็นไหมเวลาธรรมพระพุทธเจ้าเปิดเข้าไปๆ มันมีตอยู่เหมือนกันหมด ประหนึ่งว่าจะไม่มีทางเข้าทางออก

ตลอดไปเลย แต่เมื่อมีธรรมแทรกเข้าไปมันก็เปิดออกๆ เปิดออกจนกระทั่งมันโล่งไปหมดเลย นี่ละอำนาจของธรรม พวกมันจำเอานะ ธรรมมีหรือไม่มี พิจารณาซิ ศาสตราองค์เอกเป็นผู้นำสอนโดยแท้ แล้วธรรมยังจะไม่มีหรือถ้ามันไม่บอดเสียจนเกินไปมนุษย์เรานี้ล่ะ เอาละพอ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ